

ОЧАКВАНИЯ ОТНОСНО ОБУЧЕНИЕТО В СПЕЦИАЛНОСТ „АКУШЕРКА“

Валя Димитрова, Славена Илиева, Румяна Лалева

Катедра „Здравни грижи“, Факултет „Обществено здравеопазване“,
МУ „Проф. д-р П. Стоянов“ - Варна

EXPECTATIONS OF THE TRAINING OF MIDWIVES

Valia Dimitrova, Slavena Ilieva, Rumiana Laleva

Department of the Health Care, Faculty of Public Health,
Medical University of Varna

РЕЗЮМЕ

Увод: Обучението по специалност „Акушерка“ с ОКС „Бакалавър“ у нас, след 2006 г., се провежда във факултети, филиали и катедри на висши училища, основава се на ЕДИ и ЗВО. Университетското обучение цели да формира умения, способности и мотивация за адекватен стил на професионално поведение.

Цел: Да се проучат очакванията на студентите относно обучението по специалност „Акушерка“ в МУ-Варна.

Материал и методи: Проучено е мнението на студенти от МУ-Варна, специалност „Акушерка“ – I курс (27), изследването е изчерпателно и е проведено през м. юни 2016 г. Използвани методи – документален, статистически – анкетен, графичен анализ.

Резултати и обсъждане: Резултатите сочат добро ниво на мотивация и нагласи за обучение в специалност „Акушерка“, която студентите считат за престижна и са избрали по силата на лични предпочитания. Анкетираните изразяват твърди намерения да упражняват професията след завършването си. Те са наясно с възможностите за реализация в чужбина и заявяват намерение да се възползват от тях. Необходими са спешни мерки, които да направят практикуването на професията у нас привлекателно. Студентите имат високи очаквания относно медицинското образование у нас.

Изводи: Налице са данни за висока степен на съвпадение между очакванията на студентите и постигнатите резултати при обучението по специалност „Акушерка“ на МУ-Варна.

Ключови думи: акушерка, очаквания, обучение, студенти

ABSTRACT

Aim: To research students' expectations regarding their training in the Midwife professional education program.

Materials and Methods: We have studied is the opinion of first-year students from the Midwife program of the Medical University of Varna (27). The survey was very detailed and was conducted in the month June, 2016. The methods used within the research were documentary and statistical – questionnaire, graphical analysis.

Results and Discussion: The results show a good level of motivation and attitude to training in the Midwife program which students consider prestigious and have selected it by personal preference. The respondents expressed firm intention to practice the profession after graduation. They are fully aware of their opportunity of growing their potential abroad and show clear intention of exploiting the chance. Urgent measures need to be taken in order to turn the practice of the profession in our country attractive. Students have high expectations of the medical education in the country.

Conclusion: There are evidences of strong overlap between the students' expectations and the results from the training in the Midwife program at the Medical University of Varna.

Keywords: midwife, expectations, training, students

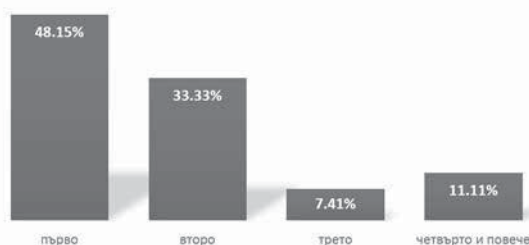
УВОД

Обучението по специалност „Акушерка“ с ОКС „Бакалавър“ у нас, след 2006 г., се провежда във факултети, филиали и катедри на Висши училища, основава се на ЕДИ и ЗВО. Университетското обучение цели да формира умения, способности и мотивация за адекватен стил на професионално поведение. Целите на университетския тип образование на специалност „Акушерка“ са в унисон с изискванията на новия тип образователна и здравна политика у нас:

- да се създадат и засилят механизми за професионална квалификация на акушерките, с цел пряко повишаване на качеството и подобряване организацията на здравните грижи за женското и семейно здраве и намаляване на майчината и детската смъртност и заболяемост в национален мащаб;
- придобитата специалност да отговаря на Стратегията на СЗО за обучение и на Европейската директива за взаимно признаване на придобити компетенции.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Изследването на очакванията и нагласите на студентите относно обучението в специалност „Акушерка“ изисква проучване на мотивацията им при кандидатстване в МУ-Варна. Нагласите и вътрешната мотивация имат ключово значение от една страна за активността на студента при усвояване на специфични знания и умения, а от друга - за усилията, които ще бъдат вложени от преподавателите за допълнителна мотивация на студентите, които не са убедени в правилността на избора си. Попитахме студентите кое по ред желание е била специалност „Акушерка“ при кандидатстването им (Фиг. 1).

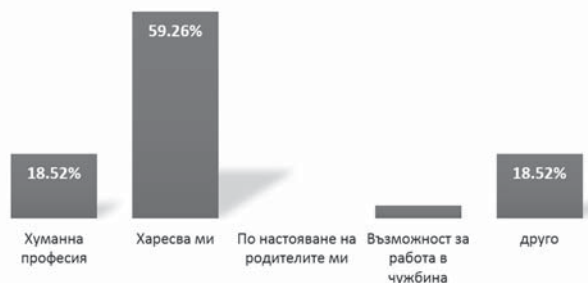

Фиг. 1. Избор на специалист при кандидатстване

Почти половината от анкетираните заявяват, че са се записали в специалност „Акушерка“ по силата на първото си желание (48.15%), за около 1/3 тя е била второ желание (33.33%), а за около 1/5 от първокурсниците специалността е била

подредена на трето и след трето място (7.41%), (11.11%). Отговорът на студентите показва добро ниво на мотивация и нагласи за обучение в специалност „Акушерка“.

Интерес представляват мотивите за избор на специалността. Попитахме студентите защо са избрали специалност „Акушерка“ (Фиг. 2).

Фиг. 2. Причини за избор на специалист

За болшинството от анкетираните водещи са били личните предпочитания (59.26%) и хуманността на професията (18.52%). Малък е дялът на анкетираните, които са избрали професията заради възможността за работа в чужбина (3.7%). Отговорът на респондентите свидетелства, че личните мотиви са водещи при избор на специалност.

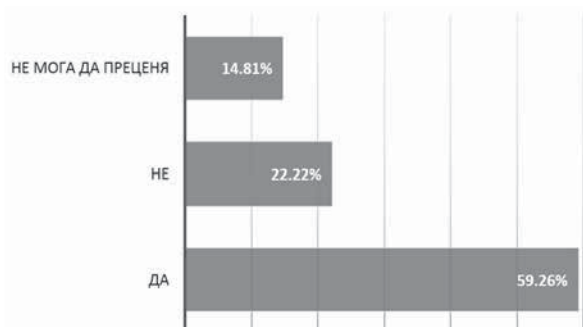
За нагласите на студентите свидетелстват и техните намерения да упражняват професията след завършването си. Попитахме ги смятат ли да работят като акушерки след завършването си (Фиг. 3).

Фиг. 3. Намерения за работа по специалността

Повечето от първокурсниците на специалност „Акушерка“ заявяват намерение да работят по специалността (92.59%), а незначителен дял от студентите изразяват колебание (7.41%). Резултатите свидетелстват за твърдите намерения на студентите да упражняват професията след завършването си.

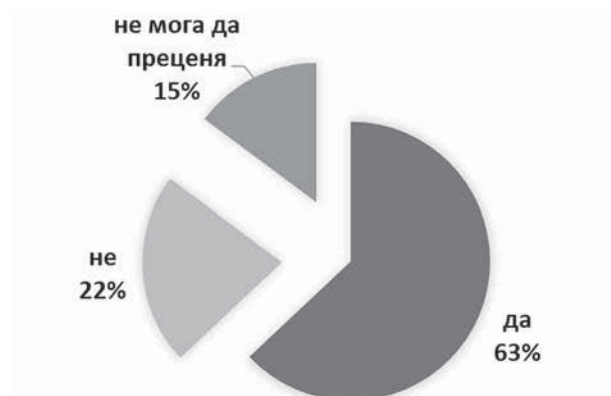
За нас беше интересно доколко възможностите за работа в чужбина, които дава бакалавърската степен, е привлякла кандидатите в специалността. Попитахме студентите имат ли намерения да работят в чужбина (Фиг. 4).

Фиг. 4. Намерения за работа в чужбина

Значителен дял от анкетираните заявяват намерения за работа в чужбина (59.26%), незначителен дял изразяват колебание, но не изключват такава възможност (14.81%) и едва около 1/5 от студентите изказват мнение, че няма да работят в чужбина (22.22%). Отговорът на респондентите е доказателство, че студентите са наясно с възможностите за реализация на акушерките с бакалавърска ОКС и заявяват намерение да се възползват от тях. Този отговор свидетелства, че се налага да бъдат взети спешни мерки, които да направят практикуването на професията у нас привлекателно за задържане на професионалистите по здравни грижи.

За да изследваме очакванията на студентите по отношение на реализацията като акушерки, ги попитахме смятат ли, че е престижно да си акушерка днес, у нас (Фиг. 5).

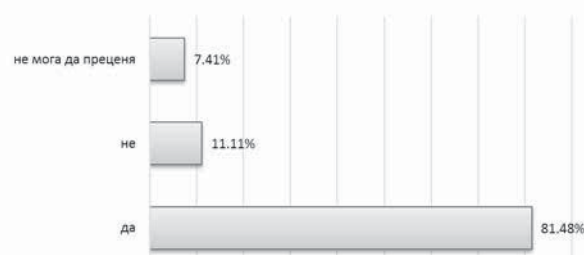

Фиг. 5. Престиж на професията „Акушерка“

Повече от половината от анкетираните са уверени в престижа на професията (62.97%), около 1/3 се колебаят (14.81%) или не считат професия-

та за престижна (22.22%). Отговорът на респондентите свидетелства за положителни нагласи към професията на сега обучаваните акушерки.

Формирането на нагласи и очаквания е динамичен процес, който претърпява възходи и спадове в зависимост от личните постижения във всеки конкретен момент. Попитахме студентите смятат ли, че до този момент са получили професионалните знания и умения, съответни на 1 курс (Фиг. 6).

Фиг. 6. Мнение за получените професионални знания до момента

Първокурсниците от специалност „Акушерка“ считат, че са получили съответните за срока на обучение знания, което от една страна е добър атестат за организацията на обучението в МУ-Варна, а от друга – говори за покриване на очакванията на студентите.

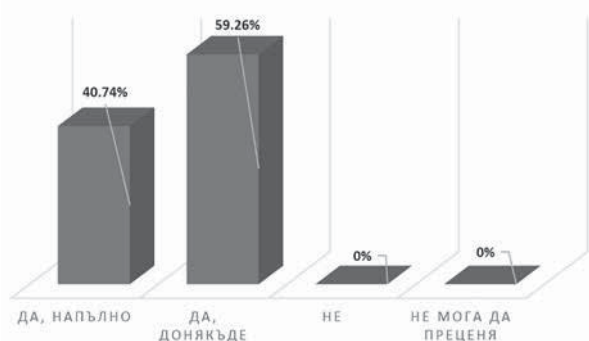
За нас беше важно да разберем какви са очакванията на студентите по отношение на обучението в специалност „Акушерка“ (Фиг. 7).

Фиг. 7. Очаквания на студентите

Значителен дял сочат, че имат очаквания да бъдат напълно подготвени за работа в АГ сектора (77.78%), а около 1/5 твърдят, че са очаквали превес на теоретичното обучение (18.52%). Нищожен е делът на студентите, които са наясно с основните задачи на базовото обучение - да получат основни знания, върху които да надграждат следващите (3.75%). Отговорът на респондентите свидетелства, че студентите имат високи очаквания относно медицинското образование у нас.

За да сравним доколко се покриват очаквания и резултати, попитахме студентите покриват ли се техните виждания с начина на обучение в МУ-Варна (Фиг. 8).

Фиг. 8. Покриване на очакванията

Повече от половината от анкетираните отговарят положително „да, донякъде“ (59.26%) и „да“ (40.74%), което говори за висока степен на съвпадение между очакванията на студентите и постигнатите резултати при обучението по специалност „Акушерка“ на МУ-Варна.

Получените резултати ни дават основание да направим следните изводи:

1. Резултатите сочат добро ниво на мотивация и нагласи за обучение в специалност „Акушерка“, която студентите считат за престижна и са избрали по силата на лични предпочитания.
2. Студентите изразяват твърди намерения да упражняват професията след завършването си.
3. Студентите са наясно с възможностите за реализация в чужбина на акушерките с ОКС „Бакалавър“ и заявяват намерение да се възползват от тях.
4. Необходими са спешни мерки, които да направят практикуването на професията у нас привлекателно за задържане на професионалистите по здравни грижи.
5. Студентите имат високи очаквания относно медицинското образование у нас.
6. Налице са данни за висока степен на съвпадение между очакванията на студентите и постигнатите резултати при обучението по специалност „Акушерка“ на МУ-Варна.

ЛИТЕРАТУРА

1. Баклаваджян, М., В. Димитрова. Клиничната практика – възможност за формиране на умения за комуникация с пациен-

тите // Варненски медицински форум, 1, 1, 2012.

2. Борисова, С., С. Тончева. Ролята на преподавателя при формиране на клинично мислене в обучението на медицинските сестри. Сб. доклади // Trakia journal of sciences, 6, 2, 2008.
3. Велева, Н., Г. Грънчарова, М. Драганова. Единният европейски пазар и българските медицински сестри. Сб. доклади // Trakia journal of sciences, 6, 2, 2008.
4. Димитрова, В. Обучението в специалност „Акушерка“ – осъзнат избор или случайност // Здравни грижи, 3, 2012.
5. Йотова, С., Р. Давидова. Качеството на висшето образование – фактор за подобряване мобилността на медицинските специалисти // Здравна икономика и мениджмънт, 4 (50), 2013.
6. Лъчкова, М., Г. Петрова, М. Тодорова, М. Лесинска, Р. Караджова. Проект за перманентна система на качеството на обучение по специалността „Здравни грижи“ // Сестринско дело, 21, 2003.
7. Наредба за ЕДИ за придобиване на висше образование по специалностите „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ за ОКС „бакалавър“, обн. ДВ, бр. 95 от 29.11.2005 г., изм. ДВ, бр. 88 от 9.11.2010.
8. Ненова, И., В. Димитрова. Мотивация при избор на специалност. Студентска научна сесия ТУ-Варна // Годишник на ТУ-Варна, 2013.